

EKONOMISTA

CZASOPISMO POŚWIĘCONE NAUCE I POTRZEBOM ŻYCIA
ZAŁOŻONE W ROKU 1900

Indeks 357030
ISSN 2299-6184
Cena 60,27 zł

2019

5

W numerze

KAROLINA GORAUS-TAŃSKA
MARTA TOWALEWSKA

Zróżnicowanie wynagrodzeń w Polsce ze względu na formę zatrudnienia

ANETA KOSZTOWNIAK

Impact of the Financial Structure of FDI Inflows on Economic Growth in Poland

MEDA ANDRIJAUSKIENĖ
DAIVA DUMČIUVIENĖ

**Import of Goods and Services as a Stimulus for a Better National
Innovation Performance in EU Member States**

MARTA POSTUŁA
JACEK TOMKIEWICZ

Fiscal Adjustment and Public Finance Management in the Euro Area

KATARZYNA ŚWIERCZYŃSKA
ŁUKASZ KRYSZAK

**Wpływ stabilności politycznej i praworządności
na produktywność gospodarek w krajach
Afryki Subsaharyjskiej**

Spis treści

Artykuły

Karolina G O R A U S - T A Ń S K A, Marta T O W A L E W S K A: Zróżnicowanie wynagrodzeń w Polsce ze względu na formę zatrudnienia	515
Aneta K O S Z T O W N I A K: Impact of the Financial Structure of FDI Inflows on Economic Growth in Poland	542
Meda A N D R I J A U S K I E N É, Daiva D U M Č I U V I E N É: Import of Goods and Services as a Stimulus for a Better Innovation Performance in EU Member States	572
Marta P O S T U Ł A, Jacek T O M K I E W I C Z: Fiscal Adjustment and Public Finance Management in the Euro Area	590
Katarzyna Ś W I E R C Z Y Ń S K A, Łukasz K R Y S Z A K: Wpływ stabilności politycznej i praworządności na produktywność gospodarek w krajach Afryki Subsaharyjskiej	608

Miscellanea

Andrzej S Ł A W I Ń S K I: Could Cryptocurrencies or CBDCs Replace the Recent Monetary System?	636
--	-----

Recenzje i omówienia

<i>The Single European Market and Trade Policy (Jednolity rynek europejski i polityka handlowa)</i> , red. Angelo Santagostino, (rec. Elżbieta Kawecka-Wyrzykowska)	647
---	-----

*

Dwumiesięcznik „Ekonomista” publikuje oryginalne teksty naukowe w języku polskim i angielskim poświęcone problematyce ekonomicznej. Wszystkie nadesłane teksty zgodne z profilem pisma i jego standardami redakcyjnymi są oceniane przez recenzentów w procedurze *double-blind* i zatwierdzane do druku przez Komitet Redakcyjny.

Czasopismo „Ekonomista” jest indeksowane w Web of Science Emerging Sources Citation Index (ESCI), Scopus Journal List, ERIH PLUS, Scimago Journal & Country Rank i ICI Journals Master List (Index Copernicus International). Każdy artykuł zawiera streszczenie w języku polskim, angielskim i rosyjskim (wraz ze słowami kluczowymi i kodami JEL), dostępne na stronie redakcyjnej czasopisma i reprodukowane w polskiej bazie bibliograficznej BazEkon. Anglojęzyczne streszczenia są także zawarte w międzynarodowych bazach ESCI, Scopus i CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities). Otwarty dostęp do pełnych tekstów artykułów z zasobów archiwalnych oraz wybranych artykułów z wydań bieżących jest możliwy na stronie redakcyjnej (www.ekonomista.info.pl).

Zgodnie z decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 31 lipca 2019 r. za publikację zamieszczane w „Ekonomiście” przysługują 40 pkt.

Contents

Articles

Katarzyna G O R A U S - T A Ń S K A, Marta T O W A L E W S K A: Wage Differences in Poland Related to Employment Form	515
Aneta K O S Z T O W N I A K: Impact of the Financial Structure of FDI Inflows on Economic Growth in Poland	542
Meda A N D R I J A U S K I E N Ę, Daiva D U M Ć I U V I E N Ę: Imports of Goods and Services as a Stimulus for a Better Innovation Performance in EU Member States.	572
Marta P O S T U Ł A, Jacek T O M K I E W I C Z: Fiscal Adjustment and Public Finance Management in the Euro Area	590
Katarzyna Ś W I E R C Z Y Ń S K A, ŁUKASZ KRYSZAK: The Impact of Political Stability and Rule of Law on Productivity in Sub-Saharan African Economies	608

Miscellanea

Andrzej S Ł A W I Ń S K I: Could Cryptocurrencies or CBDCs Replace the Recent Monetary System?	636
--	-----

Book reviews

<i>The Single European Market and Trade Policy</i> , ed. Angelo Santagostino (rev. Elżbieta Kawecka-Wyrzykowska).	647
--	-----

*

Bimonthly “Ekonomista” publishes original scientific texts written in Polish and English devoted to economic problems. All the received texts consistent with journal profile and its editorial standards are subject to double-blind peer reviews and must be accepted by the Editorial Committee.

Journal “Ekonomista” is indexed in Web of Science Emerging Sources Citation Index (ESCI), Scopus Journal List, ERIH PLUS, Scimago Journal & Country Rank, and ICI Journals Master List (Index Copernicus International). Each article includes an abstract in Polish, English and Russian (together with key words and JEL codes), which are available on the editorial page and are reproduced in the Polish bibliographical base BazEkon. English abstracts are also reproduced in international bases, such as ESCI, Scopus, and CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities). Open access to full texts of articles contained in archival resources and selected articles published in current issues is also possible through the editorial page (www.ekonomista.info.pl).

According to the decision of the Minister of Science and Higher Education of 31 July 2019, research papers published in “Ekonomista” are given 40 scores.

Содержание

Статьи

Катажина Г О Р А У С - Т А Н Ь С К А, Марта Т О В А Л Е В С К А: Дифференциация заработной платы в Польше в зависимости от формы занятости	515
Анета К О Ш Т О В Н Я К: Влияние финансовой структуры ПИИ на экономический рост в Польше	542
Меда А Н Д Р И Й А У С К Е Н Е, Даива Д У М Ч Ю В Е Н Е: Импорт товаров и услуг как фактор, стимулирующий инновации в странах ЕС	572
Марта П О С Т У Л А, Яцек Т О М К Е В И Ч: Фискальное регулирование и управление публичными финансами в зоне евро	590
Катажина С В Е Р Ч И Н Ь С К А, Лукаш К Р Ы Ш А К: Влияние политической стабильности и правопорядка на продуктивность экономик в странах субсахарской Африки	608

Разное

Анджей С Л А В И Н Ь С К И: Могут ли криптовалюты или цифровая валюта центральных банков (CBDC) заменить существующую денежную систему?	636
---	-----

Рецензии и обзоры

<i>Единый европейский рынок и торговая политика</i> , ред. Анджело Сантагостино, (рец. Эльжбета Кавецка-Выжиковска)	647
---	-----

*

Журнал «Ekonomista» выходит раз в два месяца. В нем содержатся научные тексты по вопросам экономики на польском и английском языке. Все присланные в редакцию тексты, которые соответствуют профилю журнала и его редакционным стандартам, оцениваются рецензентами по процедуре double-blind и утверждаются к печати Редакционным Комитетом.

Журнал «Ekonomista» индексируется в Web of Science Emerging Sources Citation Index (ESCI), Scopus Journal List, ERIH PLUS, Scimago Journal & Country Rank и ICI Journals Master List (Index Copernicus International). Каждая статья сопровождается резюме на польском, английском и русском языках, к которым прилагаются ключевые слова и коды JEL. Резюме помещены на редакционном сайте журнала и в польской библиографической базе BazEkon. Англоязычные резюме доступны также в международных библиографических базах ESCI, Scopus и CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities). Полные тексты статей из архивной базы и избранные статьи из текущих выпусков находятся в открытом доступе на редакционном сайте (www.ekonomista.info.pl).

Согласно постановлению Министерства науки и высшего образования от 31 июля 2019 года за публикацию в журнале «Ekonomista» присваивается 40 пунктов.

KAROLINA GORAUS-TAŃSKA*
MARTA TOWALEWSKA**

Zróżnicowanie wynagrodzeń w Polsce ze względu na formę zatrudnienia

Wstęp

Sprawne funkcjonowanie rynku pracy jest warunkiem koniecznym rozwoju ekonomicznego kraju i stanowi jedno z głównych wyzwań polityki gospodarczej. W ostatnich latach przedmiotem licznych dyskusji jest nadużywanie przez pracodawców niestandardowych form zatrudnienia, w tym przede wszystkim stosowania umów zlecenia w miejsce umów o pracę. O ile w ramach ograniczania wysokiego bezrobocia sama forma zatrudnienia pracownika mogła być postrzegana jako kwestia drugorzędna, o tyle wraz z poprawianiem się koniunktury problemem stał się wysoki odsetek osób zatrudnionych w Polsce na podstawie umów terminowych, zwłaszcza w porównaniu z innymi europejskimi krajami. Biorąc pod uwagę negatywne konsekwencje, jakie może nieść ze sobą stosowanie nietypowych form zatrudnienia, a także zmiany regulacyjne, które już miały miejsce na polskim rynku pracy i są jeszcze planowane, temat ten niewątpliwie zasługuje na uwagę.

Umowy cywilnoprawne, w porównaniu z umowami o pracę, charakteryzują się ograniczoną ochroną pracowników i ich praw, zwłaszcza w zakresie wynagrodzenia, dostępu do różnego rodzaju świadczeń oraz rozwiązywania umów. Pozwalają na obniżenie łącznych kosztów zatrudnienia ponoszonych przez pracodawców, jednak nie przekładają się na wyższe wynagrodzenie netto – powszechnie uważa się, że jest ono przeciętnie niższe niż wynikające z umów o pracę. W dotychczasowych badaniach analizy luki płacowej występującej w nietypowych formach zatrudnienia koncentrowały się jednak głównie na porównaniu umów terminowych

* Dr Karolina Gorau-Tańska – Wydział Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego, e-mail: kgoraus@wne.uw.edu.pl

** Marta Towalewska – Wydział Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego, e-mail: marta.towalewska@student.uw.edu.pl

ZRÓŻNICOWANIE WYNAGRODZEŃ W POLSCE ZE WZGLĘDU NA FORMĘ ZATRUDNIENIA

Streszczenie

Artykuł porównuje stosowane w Polsce formy zatrudnienia i bada występujące pomiędzy nimi różnice wynagrodzenia. W pierwszej części omówiona jest literatura dotycząca dualności rynku pracy i niestandardowych form zatrudnienia. W części drugiej opisane zostały występujące na polskim rynku pracy rodzaje umów oraz skala ich stosowania; porównano również udział niestandardowych form zatrudnienia w Polsce do innych krajów Unii Europejskiej. Część trzecia poświęcona jest badaniu empirycznemu. Na podstawie danych z ankietowego badania aktywności ekonomicznej ludności z 2016 r. przeprowadzono badanie luki płacowej w wynagrodzeniu netto pomiędzy umowami o pracę na czas nieokreślony, umowami o pracę na czas określony oraz umowami cywilnoprawnymi zlecenia. W tym celu wykorzystano dekompozycję równania płac metodą Oaxaki-Blindera, która pozwala na wyodrębnienie luki płacowej w ujęciu skorygowanym, tj. po wykluczeniu efektu różnic wynikających z indywidualnych charakterystyk pracowników, miejsca zatrudnienia i wykonywanego zawodu. Wyniki badania potwierdziły występowanie luki płacowej – zarówno w ujęciu surowym, jak i skorygowanym – pomiędzy różnymi formami zatrudnienia.

Słowa kluczowe: dualny rynek pracy, formy zatrudnienia, wynagrodzenie, luka płacowa

JEL: J31, J4, J8, K31

WAGE DIFFERENCES IN POLAND RELATED TO EMPLOYMENT FORM

Abstract

The article compares different employment forms existing in Poland and analyses wage gaps existing between them. The first part contains a literature review on dual labour markets and substandard employment forms. The second part describes the types of employment contracts existing in the Polish labour market and the scale of their use; it also compares the share of substandard employment forms in Poland and other EU countries. The third part presents the results of an empirical examination. Based on labour market survey data of 2016, the authors analysed the wage lag present in net remuneration between employment contracts concluded for a specified time and for an indefinite period, as well as fee-for-task agreements (civil contracts). To this aim they used a decomposition of the wage equation based on Oaxaca-Blinder method, which makes it possible to isolate the wage lag in a correct way, after excluding the effects of differences in the individual characteristics of employees, their profession and workplace. The results of the research confirmed the existence of wage differentials, both in raw and adjusted data, between different employment forms.

Keywords: dual labour market, employment forms, remuneration, wage lag

JEL: J31, J4, J8, K31

ДИФФЕРЕНЦИАЦИЯ ЗАРАБОТНОЙ ПЛАТЫ В ПОЛЬШЕ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ ФОРМЫ ЗАНЯТОСТИ

Резюме

В статье сравниваются существующие в Польше формы занятости и анализируются имеющиеся между ними различия в заработной плате. В первой части делается обзор литературы, касающейся дуальности рынка труда и нестандартных форм занятости. Во второй части описаны имеющиеся на польском рынке труда формы договоров и масштабы их применения, а также проведено сравнение доли нестандартных форм занятости в Польше и в других странах Евросоюза. Третья часть посвящена эмпирическому исследованию. На основании данных анкетного исследования экономической активности населения за 2016 г. были сделаны заключения относительно разницы в величине чистой заработной платы между трудовыми договорами на неопределенный срок, временными трудовыми договорами, а также договорами-поручениями. Для этой цели была использована декомпозиция уравнения зарплат с помощью метода Блайндера-Оахаки, который позволяет выделить разницу в зарплате при скорректированном подходе, т.е. после исключения эффекта различий, вытекающих из индивидуальных характеристик работников, места работы и выполняемой профессии. Результаты исследования подтвердили наличие различий в зарплате между разными формами занятости, как при базовом, так и при скорректированном подходе.

Ключевые слова: дуальный рынок труда, формы занятости, разница в заработной плате

JEL: J31, J4, J8, K31

ANETA KOSZTOWNIAK*

Impact of the Financial Structure of FDI Inflows on Economic Growth in Poland¹

Introduction

A majority of studies have treated foreign direct investment (FDI) as a monolithic rather than a multidimensional variable. FDI inflows (financial flows) include such three components as: equity, reinvestment of earnings, and debt instruments. These components of FDI flows depend on decisions of foreign investors which are made in the knowledge of internal determinants of their companies' development and local conditions in their host country. Thus, particular components of FDI may cause different effects on economic growth (as regards its size and variability over time) in the investor's country as well as in the host country.

The reason for undertaking this analysis is the fact that both the theory of economics and empirical studies take into account the general impact of FDI on economic growth only. FDI is usually treated as a monolithic unit of foreign capital, whereas, in the author's opinion, analysis of FDI components' impact on GDP is important due to its practical applications. Components of FDI which exert the strongest pro-growth impact may become priority tools in the economic policy of a host country, which can concentrate not only on attracting FDI in general but also focussing on an identified component (financial instrument). Moreover, local conditions in the host country could be adjusted to maximize inflow of the most effective FDI components.

The aim of this paper is to analyse of impact of financial components of foreign direct investment (FDI) inflows on economic growth in Poland in the years 2004–2018. with special emphasis on the role of reinvestment of earnings.

* Aneta Kosztowniak – PhD, Department of Economic Policy and Banking, K. Pulaski University of Technology and Humanities in Radom, and Department of Statistics, National Bank of Poland; e-mail: aneta.kosztowniak@wp.pl

¹ The views expressed in this study are the views of the author and do not necessarily reflect those of NBP. This study has been done as part of the research “Capital flows within the euro area and selected countries of Central and Eastern Europe and the resistance of economies to exogenous shocks”, no. DBUPB/2019/013, 344/11/P (UTH Rad.).

IMPACT OF THE FINANCIAL STRUCTURE OF FDI INFLOWS ON ECONOMIC GROWTH IN POLAND

Abstract

The aim of this paper is to analyse the impact of financial components of foreign direct investment (FDI) inflows on economic growth in Poland in the years 2004–2018, with special emphasis on the role of reinvestment of earnings. The following hypothesis has been put forward: As FDI inflows into Poland and enters the successive stages of its profitability life cycle, impact of equity on economic growth decreases, while the importance of reinvestment of earnings rises. In order to verify the hypothesis, the VECM model was used, supplemented with an extended reaction analysis. The research results confirm that among FDI components, mainly equities and reinvestment of earnings have a significant impact on GDP changes. In the short term, the inflow of equity has the most important impact on economic growth. In the long-time, the importance of equity decreases, while the importance of reinvestment of earnings rises.

Keywords: foreign direct investment (FDI), reinvestment of earnings, GDP, VECM model

JEL: C50, F21, F37, F43, O11

WPLYW STRUKTURY FINANSOWEJ ZIB NA WZROST GOSPODARCZY W POLSCE

Streszczenie

Celem artykułu jest analiza wpływu komponentów finansowych zagranicznych inwestycji bezpośrednich (ZIB) na wzrost gospodarczy w Polsce w latach 2004–2018, ze szczególnym uwzględnieniem roli reinwestycji zysków. Sformułowano następującą tezę: wraz z napływem ZIB do Polski i przechodzeniem ich przez kolejne fazy cyklu życia maleje znaczenie wpływu akcji i innych form kapitału na wzrost gospodarczy, a rośnie znaczenie reinwestycji zysków. W celu weryfikacji tej hipotezy zastosowano model ekonometryczny VECM z rozszerzoną analizą reakcji. Wyniki potwierdzają, że wśród komponentów ZIB głównie akcje i inne formy udziału kapitałowego oraz reinwestycje zysków mają znaczny wpływ na zmiany PKB. W krótkim okresie największy wpływ na wzrost gospodarczy ma napływ kapitału akcyjnego i innych form udziału kapitałowego. W długim okresie znaczenie udziałów kapitałowych maleje, natomiast wpływ reinwestycji zysków wzrasta.

Słowa kluczowe: zagraniczne inwestycje bezpośrednie (ZIB), reinwestycje zysków, PKB, model VECM

JEL: C50, F21, F37, F43, O11

ВЛИЯНИЕ ФИНАНСОВОЙ СТРУКТУРЫ ПИИ НА ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ В ПОЛЬШЕ

Резюме

Целью статьи является анализ влияния финансовых компонентов прямых иностранных инвестиций (ПИИ) на экономический рост в Польше в 2004–2018 гг., с особым учетом роли реинвестиции прибыли. Был сформулирован следующий тезис: вместе с притоком в Польшу прямых иностранных инвестиций и их прохождением через все фазы развития, уменьшается влияние на экономический рост акций и других форм капитала, но растет значение реинвестиции прибыли. Чтобы проверить эту гипотезу была применена эконометрическая модель VECM с расширенным анализом реакции. Результаты подтверждают, что среди компонентов ПИИ значительное влияние на изменения ВВП имеют главным образом акции и другие формы участия капитала, а также реинвестиция прибыли. В краткий период времени самое большое влияние на экономический рост имеет приток акционерного капитала и других форм участия капитала. В более длительный период значение участия капиталов уменьшается, зато влияние реинвестиции прибыли растет.

Ключевые слова: прямые иностранные инвестиции (ПИИ), реинвестиции прибыли, ВВП, модель VECM

JEL: C50, F21, F37, F43, O11

MEDA ANDRIJAUSKIENÉ*
DAIVA DUMČIUVIENÉ**

Import of Goods and Services as a Stimulus for a Better National Innovation Performance in EU Member States

Introduction

Scholars have been analysing the concept of innovative capacity of countries and regions since the 1950s (Schumpeter 1942, Solow 1956, Villa 1990, Furman et al. 2002, Hu and Mathews 2005, 2008, Franco and Leoncini 2013, Wu et al. 2017). The innovation productivity differs across economies and the European Union is not an exception. The Union's innovation gap with the United States, Japan, and Canada is foreseen to diminish, yet South Korea is still in the front and China is catching up quickly.

According to Gong and Keller (2003), Huang et al. (2010) and Wu et al. (2017), NIC models should include not only the internal country-level factors, such as expenditures for research and development (R&D), gross domestic product (GDP) or average years of tertiary schooling, but also the attributes of international diffusion of knowledge. The latest works justify these arguments by showing that international economic activities (e.g. international trade and FDI) contribute to countries' ability to produce cutting-edge technologies and increase patent applications (Wu et al. 2017, Litsareva 2017, Filippetti et al. 2017).

Another strong debate is related to the outputs of the national innovative capacity. Among the most commonly used output measures there are patents, either in the form of an absolute number or per million people and patent citation rate (Trajtenberg 1990, Furman et al. 2002, Boly et al. 2014). Nevertheless, employment of these indicators gets quite a lot of critique. Firstly, because of the fact that patents can be effective to capture innovation in manufacturing but they might not be the most suitable indicators for innovation in services (Hipp and Grupp 2005). Consequently, innovation in this sector partly escapes traditional measurement: the use of traditional tools creates an innovation gap, so that actu-

* Meda Andrijauskienė – PhD candidate, School of Economics & Business, Kaunas University of Technology, Lithuania; e-mail: meda.andrijauskiene@ktu.lt

** Daiva Dumčiuvienė – professor, School of Economics & Business, Kaunas University of Technology, Lithuania, e-mail: daiva.dumciuviene@ktu.lt

- Schumpeter J.A., *Capitalism, Socialism, and Democracy*, Harper & Brothers, London, New York 1942.
- Solow R.M., *A Contribution to the Theory of Economic Growth*, “The Quarterly Journal of Economics” 1956, no. 70(1).
- Trajtenberg M., *Patents as Indicators of Innovation*, Harvard University Press., Cambridge, MA 1990.
- Villa L.S., *Invention, Inventive Learning, and Innovative Capacity*, “Behavioral Science” 1990, no. 35(4).
- Wu J., Ma Z., Zhuo S., *Enhancing National Innovative Capacity: The Impact of High-tech International Trade and Inward Foreign Direct Investment*, “International Business Review” 2017, no. 26(3).
- Zang L. et al., *Does Governance Efficiency Matter for National Innovative Capacity? One Tale from Different Countries*, “Technology Analysis & Strategic Management” 2019, no. 31(2).
- Zeng D.Z., *Measuring the Effectiveness of the Chinese Innovation System: A Global Value Chain Approach*, “International Journal of Innovation Studies” 2017, no. 1(1).

IMPORT OF GOODS AND SERVICES AS A STIMULUS FOR A BETTER INNOVATION PERFORMANCE IN EU MEMBER COUNTRIES

Abstract

A remarkable increase in the attention devoted to national innovative capacity (NIC) has been noticed over the last decades. There is a strong debate whether a country's national innovative capacity is solely determined by local factors or it is also influenced by global network position and international economic activities. Furthermore, despite its importance, there is a lack of studies which take the variables of non-technological innovations into account. This paper aims to fill the empirical research gap by focusing on import of goods and services as an input of NIC and engaging non-technological innovations as an output in NIC models. An investigation of 28 European Union member states in the period of 2007–2017 shows that the international transmission of knowledge through import spillovers has a positive effect on trademark applications, design applications and exports of high-tech products. The findings help to better understand the role of international trade in enhancing national innovative capacity.

Keywords: import; innovation; national innovative capacity; EU

JEL: F19, O31, O52

IMPORT DÓBR I USŁUG JAKO CZYNNIK STYMULUJĄCY INNOWACYJNOŚĆ W KRAJACH UE

Streszczenie

W ostatnich czasach wyraźnie wzrosło zainteresowanie potencjałem innowacyjnym gospodarek. Toczy się intensywne dyskusja nad tym, czy potencjał innowacyjny określonego kraju jest określony jedynie przez czynniki lokalne, czy też kształtuje się pod wpływem

pozycji zajmowanej w globalnej sieci biznesowej i międzynarodowej współpracy gospodarczej. Poza tym brakuje badań uwzględniających innowacje pozatechniczne – pomimo ich dużego znaczenia. Artykuł próbuje wypełnić tę lukę istniejącą w badaniach empirycznych, skupiając uwagę na roli importu dóbr i usług jako czynnika określającego potencjał innowacyjny poszczególnych krajów, z uwzględnieniem innowacji pozatechnicznych. Badanie obejmujące 28 państw członkowskich Unii Europejskiej w okresie 2007–2017 pokazuje, że międzynarodowa transmisja wiedzy poprzez import ma pozytywny wpływ na liczbę zgłaszanych do opatentowania lub zarejestrowania wynalazków, projektów i znaków towarowych oraz na eksport produktów o wysokim poziomie technologicznym. Te ustalenia pozwalają lepiej zrozumieć rolę handlu międzynarodowego w stymulowaniu zdolności innowacyjnej gospodarek.

Słowa kluczowe: import, innowacje, potencjał innowacyjny gospodarki, UE

JEL: F19, O31, O52

ИМПОРТ ТОВАРОВ И УСЛУГ КАК ФАКТОР, СТИМУЛИРУЮЩИЙ ИННОВАЦИИ В СТРАНАХ ЕС

Резюме

В последнее время заметно вырос интерес к инновационному потенциалу экономик. Идет интенсивная дискуссия относительно того, чем определяется инновационный потенциал данной страны – только ли местными факторами, или он формируется под влиянием позиции, занимаемой этой страной в глобальной сети бизнеса и в международном экономическом сотрудничестве. Кроме того, не хватает исследований, учитывающих нетехнические инновации, несмотря на их большое значение. Статья пытается заполнить этот пробел в эмпирических исследованиях, сосредоточив внимание на роли импорта товаров и услуг как фактора, определяющего инновационный потенциал отдельных стран, с учетом нетехнических инноваций. Исследование, охватывающее 28 государств-членов Евросоюза в период 2007–2017 гг. показывает, что международная трансмиссия знаний посредством импорта имеет положительное влияние на количество заявок на патенты и зарегистрированных изобретений, проектов и товарных знаков, а также на экспорт продуктов высокого технологического уровня. Эти констатации позволяют лучше понять роль международной торговли в стимулировании инновационных способностей экономик.

Ключевые слова: импорт, инновации, инновационный потенциал экономики, ЕС

JEL: F19, O31, O52

MARTA POSTUŁA*
JACEK TOMKIEWICZ**

Fiscal Adjustment and Public Finance Management in the Euro Area

Introduction

Fiscal adjustment, defined as reducing the level of fiscal deficit, represents a major correction in fiscal policy and, consequently, it cannot have zero impact on the state of the economy. A change in the principal fiscal parameters (public sector balance, public debt dynamics, public revenues and spending) may be the outcome of either discretionary activities or the operation of the so-called automatic stabilizers, which should spontaneously adjust the fiscal balance to the business cycle. Typical fiscal balance indicators, such as public sector fiscal balance and public debt to GDP ratios, fail to give a reliable picture of changes implemented in the public policy, as they are strongly dependent both on the fluctuation of the nominal and real GDP and on the amount of interest payments, which are usually beyond the control of those in power. From this point of view, it seems appropriate to use the indicator suggested by Alesina, Perotti, and Tavares (1998), which is the change in the primary budget balance. This has a self-evident advantage of excluding the impact of costs of debt servicing on the budget balance. Since we are mostly interested here in public spending management models, another fiscal policy adjustment indicator that we will use is the dynamics and structure of public spending, enabling us to assess whether the instruments for managing public expenditure have an impact on the social effects of public sector reforms.

In the typical Keynesian model of economy, fiscal adjustment should, at least in the short-term, have recessionary effects, since both reduced public spending and increased taxes decrease the current flow of aggregate demand, which must affect the economic dynamism (Nuti 2014, Łaski 2009). However, there are considerable concerns that a simple aggregate demand model should not be applied to the current circumstances in which present-day governments operate.

* Marta Postuła – PhD, DSc, head of Department of Financial Management in Organisation, University of Warsaw, Faculty of Management; e-mail: mpostula@wz.uw.edu.pl

** Jacek Tomkiewicz – PhD, DSc, associate professor at Economic Department, Kozminski University, Warsaw; e-mail: tomkiewj@kozminski.edu.pl

Hence, log likelihood function for this model has the following form:

$$\ln L = \sum_{i=1}^n \sum_{t=1}^{T_i} \ln P(y_{it} | \alpha_i + x'_{it} \beta)$$

where:

P – probability of the observed result.

With the model defined this way, the study was conducted on a sample of 171 observations: data for 19 eurozone countries from 2007 to 2015 for the variables adopted, as presented in Table A3.

The results (presented in Tables A1 and A2) indicate that only two variables are of significance at 0.05: the share of defense expenditure, and housing and community amenities' expenditure. These two variables have a negative impact on the probability of fiscal adjustment – improvement of the original budget balance by at least 0.5 p.p. At 0.1, another significant variable is that illustrating the share of public order and safety expenditure. If the share of this expenditure in total government spending is above the sample average, the probability of fiscal adjustment increases, meaning that active policy has been implemented only in the case of these spending categories.

FISCAL ADJUSTMENT AND PUBLIC FINANCE MANAGEMENT IN THE EURO AREA

Abstract

This article focuses on the effects of corrections to the budgetary policy in eurozone economies. The goal is to check whether advancement in implementing modern tools of public management is helpful in the time of fiscal adjustment. The authors assume that the most important role of a performance approach in conducting fiscal policy is the ability of government to implement an active budgetary policy meant as structural changes in the composition of public expenditures. In the case of the need to cut general levels of public spending, public sector managers should be able to conduct fiscal adjustment in such a way as to minimize negative outcomes of spending correction on society. The most important finding of the research is that performance budgeting (PB) has a very limited usefulness in a time of fiscal adjustment meant as a reduction in public spending. There is no statistical evidence that countries more advanced in the utilization of PB tools conduct more active fiscal policy; the dominating approach is cutting all expenditures by a given percentage rather than looking at priorities and social outcomes.

Keywords: public finance, fiscal adjustment, euro area

JEL: H30, H61, H72

DOSTOSOWANIA FISKALNE A ZARZĄDZANIE FINANSAMI PUBLICZNYMI W STREFIE EURO

Streszczenie

Artykuł omawia skutki korekt polityki budżetowej w gospodarkach strefy euro. Celem jest sprawdzenie, czy postępowanie we wdrażaniu nowoczesnych narzędzi zarządzania publicznego jest pomocne w przeprowadzaniu korekt budżetowych. Autorzy zakładają, że najważniejszą rolą podejścia wynikowego w prowadzeniu polityki fiskalnej jest zdolność rządu do realizacji aktywnej polityki budżetowej, rozumianej jako zmiany w strukturze wydatków publicznych. W przypadku konieczności obniżenia ogólnego poziomu wydatków publicznych menedżerowie sektora publicznego powinni być w stanie przeprowadzić korektę budżetową w taki sposób, aby zminimalizować negatywne jej skutki dla społeczeństwa. Najważniejszym wnioskiem z przeprowadzonego badania jest stwierdzenie, że tzw. budżet zadaniowy ma bardzo ograniczoną przydatność przy przeprowadzaniu redukcji wydatków publicznych. Nie ma statystycznych dowodów na to, że kraje bardziej zaawansowane w wykorzystaniu narzędzi budżetu zadaniowego prowadzą bardziej aktywną politykę fiskalną – dominuje podejście polegające na cięciu wszystkich wydatków o określony procent, a nie na priorytetach i analizie społecznych skutków.

Słowa kluczowe: finanse publiczne, dostosowania fiskalne, strefa euro

JEL: H30, H61, H72

ФИСКАЛЬНОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ И УПРАВЛЕНИЕ ПУБЛИЧНЫМИ ФИНАНСАМИ В ЗОНЕ ЕВРО

Резюме

В статье обсуждаются последствия корректировок бюджетной политики в экономиках зоны евро. Ставится вопрос, как в проведении бюджетных корректировок помогает прогресс во внедрении современных инструментов публичного управления. Авторы полагают, что при проведении фискальной политики подход, нацеленный на получение результата, играет очень важную роль. Он помогает правительству осуществлять активную бюджетную политику, понимаемую как способность к осуществлению изменений в структуре публичных расходов. В случае необходимости понижения общего уровня публичных расходов менеджеры публичного сектора должны быть готовы к корректировке бюджета таким образом, чтобы минимизировать ее отрицательные последствия для общества. Самым важным выводом из проведенного исследования является утверждение, что бюджет, нацеленный на решение конкретных задач, имеет ограниченную способность к проведению сокращения публичных расходов. Нет статистических доказательств того, что страны, более продвинутые в использовании инструментов программно-целевого бюджетирования, проводят более активную фискальную политику. Преобладает подход, заключающийся в урезании всех расходов на определенный процент, а не основанный на приоритетах и анализе последствий для общества.

Ключевые слова: публичные финансы, фискальное регулирование, зона евро

JEL: H30, H61, H72

KATARZYNA ŚWIERCZYŃSKA*
ŁUKASZ KRYSZAK**

Wpływ stabilności politycznej i praworządności na produktywność gospodarek w krajach Afryki Subsaharyjskiej

Wprowadzenie

We współczesnych badaniach ekonomicznych często podejmowany jest wątek znaczenia instytucji dla procesów rozwoju gospodarczego, zapoczątkowany na przełomie XIX i XX wieku w pracach takich ekonomistów jak T. Veblen, a następnie W. Mitchell, J.M. Clark i J. Commons. Pierwsi instytucjonalni, krytyczni wobec ortodoksyjnej ekonomii neoklasycznej, nawiązywali głównie do doświadczeń krajów o wysokich dochodach, tj. gospodarek rozwiniętych gospodarczo (por. Wilkin 2012). W późniejszych latach, między innymi za sprawą pracy G. Myrdala (2002), rozważania dotyczące roli instytucji przeniesione zostały również na grunt państw rozwijających się, w tym także krajów postkolonialnych. Współcześnie, w ramach Nowej Ekonomii Instytucjonalnej (NEI), której narodziny wiązać można umownie z drugą połową XX wieku oraz nazwiskami R. Coase'a, O.E. Williamsona i D. Northa, analizowane jest znaczenie instytucji we wszystkich grupach krajów, niezależnie od stopnia ich zaawansowania, czego przykładem są zwłaszcza prace D. Acemoglu i J. Robinsona (2010), a w polskiej literaturze np. A. Wojtyny (2008)¹.

Rozkwit badań dotyczących roli instytucji we wzroście i rozwoju gospodarczym w ramach ekonomii rozwoju jako subdyscyplinie nauk ekonomicznych wią-

* Dr hab. Katarzyna Świerczyńska – Katedra Publicystyki Ekonomicznej i Public Relations, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu; e-mail: katarzyna.swierczynska@ue.poznan.pl

** Mgr Łukasz Kryszak – Katedra Makroekonomii i Gospodarki Żywnościowej, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu; e-mail: lukasz.kryszak@ue.poznan.pl

¹ W NEI podejmowane są badania zarówno na poziomie mikroekonomicznym (np. w ujęciu przedsiębiorstwa), jak i makroekonomicznym. Analizowana jest m.in. problematyka kosztów transakcyjnych, normatywnego i praktycznego znaczenia zobowiązań, prawa własności, teorii gier w polityce i ekonomii, relacji prawa i ekonomii oraz znaczenia czynników kulturowych i historycznych dla rozwoju gospodarczego (por. Williamson 1998, Coase 2012, North 2015, Acemoglu i in. 2012, a wśród polskich badaczy zwłaszcza Wilkin 2012). W ramach NEI wyróżnia się także nurt ekonomii konstytucyjnej, w ramach którego prowadzone są badania o charakterze normatywnym (teoretycznym) oraz pozytywnym (empirycznym), które zmierzają do ewaluacji związków pomiędzy decyzjami ekonomicznymi a instytucjonalno-konstytucyjnymi ramami ich podejmowania (por. Buchanan 1991, Voigt 2011).

- Stiglitz J., *What I Learned at the World Economic Crisis*, „The New Republic” 2000.
- Świerczyńska K., *Uwarunkowania i różnicowanie rozwoju gospodarczego krajów Afryki Subsaharyjskiej*, CeDeWu, Warszawa 2019.
- Tokarski T., *Oszacowanie regionalnych funkcji produkcji*, „Wiadomości Statystyczne” 2008, nr 10.
- Voigt S., *Positive Constitutional Economics II – A Survey of Recent Developments*, „Public Choice” 2011, nr 1–2.
- Waguespack D.M., Birnir J.K., Schroeder J., *Technological Development and Political Stability: Patenting in Latin America and the Caribbean*, „Research Policy” 2005, nr 34(10).
- Wooldridge J.M., *Econometric Analysis of Cross Section and Panel Data*, The MIT Press, Cambridge, London 2010.
- Wilkin J., *Czy współczesna ekonomia jest instrukcją obsługi mechanizmu gospodarczego?* „Ekonomista” 2012, nr 3.
- Williamson O.E., *The Institutions of Governance*, „The American Economic Review” 1998, nr 88(2).
- Wojtyna A., *Instytucje a polityka ekonomiczna w krajach na średnim poziomie rozwoju*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2008.
- World Bank, *Building Institutions for Markets. World Development Report*, World Bank, Oxford University Press, Washington D.C. 2002.
- World Bank, *World Governance Indicators. Documentation 2018*; <http://info.worldbank.org/governance/wgi/#doc> (dostęp 01.09.2018).
- Zaouali S., Zaouali A., *Terms of Trade Instability, Economic Vulnerability and Economic Growth: The Role Of Institutions in Sub-Saharan Africa*, „Asian Economic and Financial Review” 2015, nr 5(4).
- Ziemiński Z., Zieliński M., *Dyrektywy i sposób ich wypowiedania*, Zakład Semiotyki Logicznej Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1992.

WPLYW STABILNOŚCI POLITYCZNEJ I PRAWORZĄDNOŚCI NA PRODUKTYWNOŚĆ GOSPODAREK W KRAJACH AFRYKI SUBSAHARYJSKIEJ

Streszczenie

Celem artykułu była ocena wpływu stabilności politycznej oraz praworządności na poziom produktywności gospodarek 40 krajów Afryki Subsaharyjskiej w latach 1996–2014. Posłużono się modelami regresji panelowej, gdzie zmienną objaśnianą była całkowita produktywność gospodarki (TFP). Za pomocą regresji kwantylowej analizowano również, w jakim stopniu siła i charakter tego wpływu zmieniają się w zależności od osiągniętego przez dany kraj poziomu produktywności. Główne źródła danych stanowiły bazy Banku Światowego World Governance Indicators i World Development Indicators oraz baza Penn World Table. Na podstawie prowadzonych analiz empirycznych stwierdzono, że zwiększanie stabilności politycznej i wzmacnianie praworządności wpływało na wzrost produktywności w analizowanych krajach, przy czym istotniejszą rolę odgrywał drugi z tych czynników. Ponadto ustalono, że wpływ elementów układu instytucjonalnego zmienia się w zależności od szacowanego poziomu TFP danej gospodarki. O ile w słabiej rozwiniętych krajach ważniejszy jest wpływ rządów prawa, o tyle w miarę wzrostu efektywności gospodarki

relatywnie większego znaczenia nabiera stabilność polityczna. Z kolei poprawa poziomu kapitału ludzkiego sprzyjała wzrostowi TFP w badanych krajach, niezależnie od fazy ich rozwoju.

Słowa kluczowe: układ instytucjonalny, produktywność całkowita, stabilność polityczna, praworządność, Afryka Subsaharyjska

JEL: E14 O43 O47

THE IMPACT OF POLITICAL STABILITY AND RULE OF LAW ON PRODUCTIVITY IN SUB-SAHARAN AFRICAN ECONOMIES

Summary

The aim of the paper was to assess the impact of political stability and the rule of law on the productivity level in 40 economies of Sub-Saharan Africa in the years 1996–2014. Panel regression models with total factor productivity (TFP) as a dependent variable were applied. In addition, quantile regression method was used to analyze the changing nature of this influence depending on the productivity level achieved by a given country. The main sources of data were World Bank databases (World Governance Indicators and World Development Indicators) and the Penn World Table database. On the basis of empirical analyses, it was found that increasing political stability and strengthening the rule of law had an impact on productivity growth in the analysed countries, with the latter factor playing a more important role. Moreover, it was found that the impact of elements of the institutional environment changes depending on the estimated TFP level in a given economy. While in less developed countries the influence of the rule of law is more important, as the efficiency of the economy increases, political stability becomes relatively more salient. On the other hand, the improvement in the level of human capital was conducive to the growth of TFPs in the analysed countries, regardless of the stage of their development.

Keywords: institutional environment, total factor productivity, political stability, rule of law, Sub-Saharan Africa

JEL: E14 O43 O47

ВЛИЯНИЕ ПОЛИТИЧЕСКОЙ СТАБИЛЬНОСТИ И ПРАВОПОРЯДКА НА ПРОДУКТИВНОСТЬ ЭКОНОМИК В СТРАНАХ СУБСАХАРСКОЙ АФРИКИ

Резюме

Целью статьи была оценка влияния политической стабильности и правопорядка на уровень продуктивности экономик 40 стран субсахарской Африки в 1996–2014 гг. Были использованы модели панельной регрессии, где зависимой переменной была общая продуктивность экономики (TFP). С помощью квантильной регрессии был проведен анализ, насколько сила и характер этого влияния меняется в зависимости от достигнутого данной страной уровня продуктивности. Главным источником данных были базы Всемирного банка World Governance Indicators и World Development Indicators, а так-

же база Penn World Table. На основании проведенных эмпирических анализов было отмечено, что увеличение политической стабильности и укрепление правопорядка оказывало влияние на рост продуктивности в анализируемых странах, с тем, но более существенную роль играл второй из этих факторов. Кроме того установлено, что влияние элементов институциональной системы меняется в зависимости от оцениваемого уровня TFP данной экономики. Если в слаборазвитых странах более важной является сила законопорядка, то по мере роста эффективности экономики относительно большее значение приобретает политическая стабильность. В свою очередь, улучшение уровня человеческого капитала способствует росту TFP в исследуемых странах, независимо от фазы их развития.

Ключевые слова: институциональная система, полная продуктивность, политическая стабильность, правопорядок, субсахарская Африка

JEL: E14, O43, O47

ANDRZEJ SŁAWIŃSKI

Could Cryptocurrencies or CBDCs Replace the Recent Monetary Systems?

The monetary system hinges on trust. It requires sound and robust institutions (...). The present system is by no means perfect (...). But cryptocurrencies with their promise of fully decentralized trust are not the answer.

Claudio Borio (2018)

Introduction

The global banking crisis of 2007–2008 eroded the trust in the current bank-based monetary system. The erosion of trust in commercial banks (mainly due to their irresponsible mortgage lending) and central banks (due to their benign neglect attitude to the developing unsustainable property booms) opened the way for claims that the existing monetary system should be replaced by cryptocurrencies (Nakamoto 2009).

Nonetheless, the last decade does not prove that cryptocurrencies might replace the recent monetary system. They found their role rather in being popular speculative assets traded on unregulated illiquid (prone to price manipulation) markets or in being the means of payment which are increasingly used – due to their anonymity – for illicit operations as e.g. tax evasion and money laundering (Grym 2018, Roubini 2018).

The eroded trust in the existing monetary system paved the way not only for the emergence of cryptocurrencies. It brought also a return of the narrow banking concept; this time in the form of the proposal to issue deposit money by central banks (Central Bank Digital Currencies). While the CBDC proposal is widely discussed (IMF 2018), it possess the two unavoidable deficiencies. It lacks a rational money allocation mechanism and poses evident risks to financial stability.

* Andrzej Sławiński – professor, Collegium of Economic Analyses, SGH Warsaw School of Economics, e-mail: aslawi@sgh.waw.pl

- Nakamoto S., *Bitcoin Open Source Implementation of P2P Currency*, 2009, <https://satoshi-nakamotoinstitute.org>
- Nakaso H., *Future of Central Bank Payment and Settlement Systems under Economic Globalization and Technological Innovation*, Remarks at the Forum Towards Making Effective Use of the BOJ-NET, Tokyo 2017.
- Roubini N., *Crypto is the Mother of all Scams and (Now Busted) Bubbles while Blockchain is the Most Over-Hyped Technology Ever, No Better than a Spreadsheet/Database*, Testimony for the Hearing of the US Senate Committee on Banking, Housing and Community Affairs, Washington 2018.
- Simons H.C., *Rules vs. Authorities in Monetary Policy*, “Journal of Political Economy” 1936, no. 2.
- Söderberg G., *Are Bitcoin and Other Crypto-assets Money?*, Sveriges Riksbank, “Economic Commentaries” 2018, no. 5.
- Singh M., Stella P., *Money and Collateral*, IMF Working Papers, 2012, no. 12–95.
- Sveriges Riksbank, *The Riksbank’s e-Krona Project. Action Plan for 2018*, Stockholm 2017.
- Tobin J., *Commercial Banks as Creators of Money*, Cowles Foundation Discussion Papers, 1963, no. 159.
- Turner A., *Between Debt and the Devil. Money, Credit and Fixing Global Finance*, Princeton University Press, Princeton 2016.
- Turner A., *Central Banking after the Crisis: No Return to Past Certainties*, “Business Economics” 2015, no. 50(3).
- Vickers J., *Safer, but not Safe Enough*, Keynote address at the 20th International Conference of Banking Supervisors, Abu Dhabi 2018.

COULD CRYPTOCURRENCIES OR CBDCs REPLACE THE RECENT MONETARY SYSTEMS?

Abstract

The paper highlights why, contrary to frequent claims, cryptocurrencies will not replace the existing monetary system. The reason is that despite its shortcomings the current monetary system is a product of a long evolution which had adjusted it to the needs of the economy. Cryptocurrencies will probably remain what they have been during the last decade, i.e. the popular speculative assets and the means of payment used – due to their anonymity – for illicit operations. The recent monetary system, based on deposit money issued by commercial banks, will not be replaced also by deposit money issued by central banks (Central Bank Digital Currency) as the CBDC would lack a rational mechanism of its allocation and would pose risks to financial stability.

Keywords: monetary system, cryptocurrencies, central bank deposit money

JEL: E51, E58, G21

CZY KRYPTOWALUTY LUB PIENIĄDZ DEPOZYTOWY KREOWANY PRZEZ BANKI CENTRALNE MOGĄ ZASTĄPIĆ OBECNY SYSTEM PIENIĘŻNY?

Streszczenie

Artykuł przedstawia przyczyny powodujące, że wbrew dość powszechnym w tym względzie oczekiwaniom, kryptowaluty nie zastąpią istniejącego obecnie systemu pieniężnego. Przyczyna wynika stąd, że mimo swych słabości obecny system pieniężny jest efektem długiej ewolucji, która dostosowała jego funkcjonowanie do potrzeb gospodarki. Kryptowaluty pozostaną najprawdopodobniej tym, czym były przez ostatnią dekadę: popularnym aktywnym spekulacyjnym i środkiem płatniczym wykorzystywanym (w wyniku swojej anonimowości) do przeprowadzania niezgodnych z prawem transakcji. Istniejący obecnie system pieniężny, oparty na pieniądzu depozytowym kreowanym przez banki komercyjne, nie zostanie także zastąpiony przez pieniądz depozytowy kreowany przez banki centralne (Central Bank Digital Currency), ponieważ system taki charakteryzowałyby dwie nieuniknione słabości: brak racjonalnego ekonomicznego mechanizmu alokacji CBDC i związane z jego emisją ryzyko dla stabilności finansowej.

Słowa kluczowe: system pieniężny, kryptowaluty, pieniądz depozytowy banku centralnego

JEL: E51, E58, G21

МОГУТ ЛИ КРИПТОВАЛЮТЫ ИЛИ ЦИФРОВАЯ ВАЛЮТА ЦЕНТРАЛЬНЫХ БАНКОВ ЗАМЕНИТЬ СУЩЕСТВУЮЩУЮ ДЕНЕЖНУЮ СИСТЕМУ?

Резюме

В статье представлены причины, по которым вопреки довольно широким ожиданиям кryptowалюты не заменят существующей денежной системы. Причиной является тот факт, что, несмотря на свои слабости, нынешняя денежная система является результатом длительной эволюции, которая приспособила ее функционирование к потребностям экономики. Кryptowалюты вероятно останутся тем, чем они были в течение последней декады: популярным спекулятивным активом и платежным средством, используемым из-за своего анонимного характера для проведения незаконных сделок. Существующая ныне денежная система, опирающаяся на цифровые валюты коммерческих банков, не будет заменена цифровыми валютами центральных банков (Central Bank Digital Currency), так как такую систему характеризовали бы две неизбежные слабости: отсутствие экономически рационального механизма аллокации CBDC и связанные с ее эмиссией риски для финансовой стабильности.

Ключевые слова: денежная система, кryptowалюты, цифровая валюта центрального банка

JEL: E51, E58, G21

Innowacje społeczne. Od aktywizacji społeczeństwa do ekosystemu innowacji, redakcja naukowa: prof. dr hab. Anna Olejniczuk-Merta, prof. dr hab. Mirosław Miller, Wydawnictwo Key Text, Warszawa, planowany termin wydania grudzień 2019

Tematyka innowacyjności społecznej (zwanej także przedsiębiorczością społeczną) nadal jest traktowana w literaturze naukowej niemal wyłącznie w kategoriach zadań dla sektora publicznego i nie jest wiązana z działalnością przedsiębiorstw komercyjnych. Jednak to właśnie w kontekście działalności przedsiębiorstw mamy do czynienia z różnymi formami innowacji społecznych, m.in. z partnerstwem przedsiębiorstw z organizacjami pozarządowymi, czy z innowacjami społecznymi w miejscu pracy. Z kolei podejście w zakresie innowacji koncentruje się nadal na rozwoju i wdrażaniu innowacji technologicznych, na elementach zarządzania procesem zmiany oraz dopasowywaniu możliwości danego przedsiębiorstwa do oczekiwań rynkowych. Wyzwania społeczne i wpływ innowacji na ich rozwiązywanie nie są zwykle przedmiotem analizy w tym kontekście. A przecież wzrost poziomu innowacyjności jest nie tylko kluczowym wyzwaniem z punktu widzenia konkurencyjności gospodarki, ale również z punktu widzenia podejmowania największych wyzwań stojących przed społeczeństwem.

* * *

Autorzy książki *Innowacje społeczne. Od aktywizacji społeczeństwa do ekosystemu innowacji*, praktycy innowacji i naukowcy, nowe procesy społeczne i gospodarcze prezentują w sposób przystępny, ilustrując je przykładami z wielu różnych dziedzin. Pokazują, że rozwój innowacji społecznych nie jest efemerydalnym odkryciem końca XX wieku, ale efektem ewolucyjnych zmian w systemie gospodarczym i społecznym. W książce podjęto próbę wskazania możliwej intensyfikacji dalszego rozwoju opartego na innowacjach, dzięki kształtowaniu ekosystemu rozwoju innowacyjnego, w którym mogą uczestniczyć różnorodne podmioty niezależnie od własności kapitału, jego rodzaju i wielkości, ale zawsze kompetentne, kreatywne i przedsiębiorcze.

Publikacja jest prezentacją autorskich, różnych poglądów i doświadczeń związanych z innowacjami społecznymi. Zamieszczone w niej teksty wnoszą wkład w lepsze rozumienie tej problematyki, szczególnie w kontekście ekosystemu innowacji. Jest potrzebną lekturą dla wszystkich tych, którzy interesują się innowacjami społecznymi zarówno naukowo, jak i od strony praktycznej. Zawarte tu opisy przypadków stanowią unikatowy materiał do analiz tego ważnego zjawiska przez środowiska akademickie. W polskim piśmiennictwie takie informacje są wciąż rzadko podawane, a ich autorzy koncentrują się raczej na teraźniejszości niż poszukują rozwiązań przyszłościowych. Publikacja wychodzi poza dotychczasowe szablony postrzegania innowacji społecznych jako aktywizowania się społeczeństwa na rzecz pomocy osobom i grupom osób potrzebujących wsparcia.

W książce wykorzystane są efekty wymiany poglądów, doświadczeń i dyskusji praktyków oraz teoretyków, które miały miejsce podczas cyklu ogólnokrajowych konferencji naukowych (2013–2017) poświęconych problematyce innowacji społecznych. Konferencje były organizowane przez Akademię Leona Koźmińskiego i Instytut Badań Rynku, Konsumpcji i Koniunktur pod patronatem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwa Rozwoju.

* * *

Słowo wstępne: Innowacje społeczne – kluczowo ważne, wymagające mądrej refleksji (*Michał Kleiber*)

Rozdział I: Innowacje społeczne w ekosystemie innowacyjnego rozwoju (*Anna Olejniczuk-Merta*)

Rozdział II: Kulturowe uwarunkowania rozwoju innowacji społecznych (*Alicja Fandrejewska*)

Rozdział III: Meta-unwersytet z meta-kształceniem: innowacyjność dydaktyczno-naukowa w ramach projektu Polska Innowacyjna, Polska++ (*Wiesław L. Nowiński*)

Rozdział IV: Rola społeczeństwa obywatelskiego w tworzeniu innowacji – helisy jako modele innowacji regionalnych (*Joanna Rudawska*)

Rozdział V: Współtworzenie usług publicznych jako nowy paradygmat innowacji społecznych (*Aldona Wiktorska-Święcka*)

Rozdział VI: Innowacje społeczne a bezpieczeństwo (*Jacek Purski*)

Rozdział VII: Innowacje społeczne w instytucjach finansowych (*Artur Nowak-Gocławski*)

Rozdział VIII: Innowacje personalne w organizacjach (*Elżbieta Jędrzych*)

Rozdział IX: Rolnictwo wspierane społecznie: innowacyjny model sektora rolno-spożywczego (*Mirosław Miller, Patryk Węgierkiewicz*)

Rozdział X: Pomiar społecznych i ekonomicznych efektów innowacji społecznych (*Grażyna Światowy, Katarzyna Szalotka*)

Rozdział XI: Aktywizacja pokoleń baby boomers i silent na przykładzie organizacji pozarządowej – case study (*Katarzyna Bachnik*)

Rozdział XII: Innowacje społeczne w sektorze rolno-spożywczym. „Dolny Śląsk. Zielona Dolina Żywności i Zdrowia” – case study (*Mirosław Miller, Patryk Węgierkiewicz*)

Zakończenie: (*Anna Olejniczuk-Merta*)

Tylko prenumerata zapewni
regularne otrzymywanie
czasopisma

EKONOMISTA

Warunki prenumeraty

- **Wydawnictwo Key Text** – wydawnictwo@keytext.com.pl, +48 22 632 11 36

Zamówienia na prenumeratę na 2020 r. oraz na sprzedaż egzemplarzową należy składać na stronie: www.ekonomista.info.pl lub wysłać zamówienie na adres wydawnictwo@keytext.com.pl z podaniem dokładnych danych.

Ceny na 2020 r.: **393,12 zł** – prenumerata krajowa wersji drukowanej,
349,92 zł – prenumerata w wersji elektronicznej (PDF),
490,32 zł – prenumerata wersji łączonej (druk + PDF),
65,52 zł – jeden numer w wersji drukowanej,
58,32 zł – jeden numer w wersji elektronicznej (PDF),
81,72 zł – jeden numer wersji łączonej (druk + PDF).

Zamówienia na prenumeratę przyjmowane są na okres nieprzekraczający jednego roku. Cena prenumeraty za okres obejmujący kilka numerów (niepełny rok) jest wielokrotnością ceny jednego numeru. Prenumerata rozpoczyna się od najbliższego numeru po dokonaniu wpłaty na rachunek bankowy Wydawnictwa nr: 64 1160 2202 0000 0001 1046 1312

Egzemplarze drukowane wysyłamy ekonomiczną przesyłką rejestrowaną, spersonalizowane PDF-y na podany w zamówieniu adres e-mail.

- **Garmond Press S.A.** – prenumerata.warszawa@garmondpress.pl, +48 22 837 30 08
- **Kolporter S.A.** – pren-kold@kolporter.com.pl, +48 22 35 50 471 do 478
- **RUCH S.A.** – prenumerata@ruch.com.pl, +48 22 693 70 00, +48 801 800 803

Ekonomista 2019, nr 5, s. 509–650

Cena 60,27 zł